

18.10.2024

לכב'

משרד האוצר

במייל Hesderim25@mof.gov.il

לכב'

עו"ד אסי מסיג

היועץ המשפטי למשרד האוצר

בדוא"ל asime@mof.gov.il

לכב'

עו"ד גלי בהרב מיארה

היועצת המשפטית לממשלה

משרד המשפטים

נכבדי,

הנדון: התנגדות לתזכיר התוכנית הכלכלית לשנת 2025

1. אני פונה אליכם בשם גמלאי צה"ל ובשם צוות ארגון גמלאי צה"ל.
2. עם כל ההבנה לצורך בהתייעלות כלכלית, ולצורך בהעברת תקציב למדינה אין לפגוע בצורה כה קשה בגמלאים בכלל ובגמלאי צה"ל בפרט.
3. במסמך זה נתמקד בנושא עיקרי והוא ההצעה "להקפיא" את קצבאות הגמלאים בשנת 2025 ולא לעדכן בשיעור עליית המדד (עמוד 218 לתוכנית). לטענתנו ולדרישתנו יש לבטל את רוע גזרה זו או לחלופין שלא להחילה על גמלאי צה"ל. נביא להלן את עקרי נימוקינו.
4. הגמלה היא זכותם של הגמלאים אותה צברו בעמל יזע ולעיתים בדמעות יום שנה בשנה.
5. הגמלה היא קניינו של הגמלאי ורכושו הפרטי. פגיעה בגמלה כמוהה ככניסה לכיסו ולרכושו הפרטי וכגזלת חלק ממנה.
6. העדכון במדד מתחייב כדי לשמור את ערכה של הגמלה בשל ההתייקרות ועליית יוקר המחיה.
7. הגמלה חיונית מאוד לפרנסת רבים מהגמלאים ואלמנותיהם כזכאות לקצבת שאירים. הגמלה היא זכות סוציאלית של הגמלאים והאלמנות ובתור שכזו היא מוגנת לפי פסיקת בית המשפט העליון.
8. הפגיעה בגמלה היא בלתי חוקתית ואינה מותרת בשל חוק יסוד כבוד האדם וחירותו. היא פוגעת גם בקניינם של הגמלאים והאלמנות וגם בכבודם במידה לא הוגנת ולא מידתית.
9. ההצעה מתעלמת מכך שמרבית גמלאי צה"ל הם נגדים שקצבאותיהם נמוכות מאוד.
10. ההצעה מתעלמת מייחודיות גמלאי צה"ל.
11. ההצעה מתעלמת מכך שקצבאות גמלאי צה"ל כבר ספגו מכות שכרסמו בהן ושחקו אותן והם מתמודדים עם ניסיונות להחמרה נוספת.

12. ההצעה מתעלמת מכך שרבים מאוד מגמלאי צה"ל נאלצו לפרוש לגמלאות בשל צרכי הצבא והמדינה שלא מרצונם ומבלי שהקצבה מספקת לפרנסתם.
13. ההצעה מתעלמת מכך שהמדינה מסרבת לראות במשרתי הקבע בצה"ל כעובדי מדינה לעת פרישתם ומסרבת לקלוט אותם להמשך שרות המדינה עד גיל פרישה כמקובל בשרות המדינה.
14. ההצעה מתעלמת מכך שרבים מאוד מהגמלאים הועסקו בשרותם במקצועות צבאיים מובהקים שאינם במשק ובשוק האזרחי. על כן השרות בצה"ל למען המדינה וביטחון תושביה מרחיק אותם מלהמשיך ולהתפרנס ולפרנס את התלויים בהם.
15. ההצעה מתעלמת מכך שהשרות הצבאי קשה במיוחד שוחק ומחייב להתמסר עד סיכון החיים ותוך כדי פגיעה בבני הזוג, בילדים ובמשפחה. הם היו זקוקים לגמלאי בעת שהיה בשירות והקריבו למען ביטחון המדינה ותושביה. לאחר פרישה לאחר שאמרו לגמלאי ללכת הם זקוקים לפחות לקיצבה.
16. ההצעה מתעלמת מגמלאי צה"ל שנאלצו לחפש מקומות עבודה אחרים "באמצע החיים" ולא עלה בידם.
17. ההצעה מתעלמת מהאמון שנתנו ונותנים המשרתים בשירות הקבע בצה"ל בראשי המדינה ובהתחייבויותיהם. אין להפר אמונים! כבר ננקטו נגד גמלאי צה"ל צעדים שלא היה כמותם.
18. תנאי הפרישה הם חלק בלתי נפרד מתנאי השרות. אין להפר את חוזה השרות בצה"ל ואין להפר את הנהלים המסדירים אותם.
19. כיצד ידעו המשרתים כיום בשרות הקבע בצה"ל שההתחייבויות שניתנו להם וניתנות היום לא יופרו מחר? כמה יהיו עוד מוכנים להפקיר את עצמם ואת ביטחונם הסוציאלי ואת משפחתם והתלויים בהם?
20. ההצעה מתעלמת מכך שהמשאב האנושי של צה"ל הוא חומת המגן של המדינה ותושביה. לא מובן מדוע מקלים בכך ראש ולא לוקחים ממקורות אחרים. ומקיצוץ בהוצאות יתרות של הממשלה.
21. המשרתים בשרות הקבע בצה"ל הקריבו ומקריבים רבות ומרצון. הפגיעה הזאת מצטברת לאחרות וגורמות להם עוול על עוול.
22. ההצעה הזאת היא לא מוסרית ולא "יהודית" ובניגוד לצווי "אל תשליכני לעת זיקנה. ככלות כוחי אל תעזבני".
23. הצעת החוק מתעלמת מכך שמשרתי הקבע לדורותיהם הם שדרת הפיקוד של צה"ל. הם מובילים את צבא המילואים ומשרתים במילואים בעצמם. הם הם שהכשירו ומכשירים את חייליו בסדיר ומדריכים אותם.
24. ההצעה מתעלמת מעיקרון המשפטי של "ההסתמכות".
25. מכל הנימוקים האלה, כל אחד מהם וכולם במצטבר יש למחוק סעיפים אלה מתזכיר הצעת החוק או, לחלופין, לא להחיל אותו על גמלאי צה"ל.

26. לחלופין –

יש להוציא נושא זה מחוק "ההסדרים" ולבחון אותו בהליכי חקיקה מסודרים יחד עם גזרות אחרות ועולות נוספות שנגרמות לגמלאי צה"ל. בהליכים אחרים ובחוק אחר. יש מקום לראיה כוללת בחקיקה אחת מסודרת.

27. נציין בהקשר זה כי הצעה זו אינה מתאימה לחקיקה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (חוק ההסדרים והתקציב וסוטה מהעקרונות שנקבעו על ידי הכנסת והיועצת המשפטית לכנסת ופסיקת בית המשפט העליון.¹ (אסמכתאות בהערת השוליים).

28. גמלאי צה"ל מצפים כי ימנעו מלגרום להם את העוול וימנעו את ההשלכות השליליות על השרות בצה"ל.

29. א. ישנו נושא נוסף בתזכיר תקציב 25 הנדון ש"בצוות" מבקשים להסתייג ממנו ולהסירו או לחלופין להעבירו לחקיקה רגילה. והוא נקרא בתזכיר "העצירה בגידול הטבות המס במשיכת קיצבה פנסיונית בשנת 2025." (עמוד 213 לתוכנית)

ב. לדעתנו תיקון זה הוא קלקול והשיקולים של הממשלה והמחוקק בעבר היו נכונים ועודם נכונים.

ג. אין להתעלם מכך שמרבית גמלאי צה"ל הם בגילים שלמעלה מ 65. בגילאים אלה הצרכים שלהם מרובים יותר וההתייכרות פוגעות עוד יותר בהכנסה הפנויה הנחוצה לפרנסת הגמלאים והשאיירים. גם ההוצאות לבריאות של אוכלוסייה זו רבות יותר וההוצאות לסיעוד או לסיוע הדרוש לגיל המבוגר. לאנשים אלה שתרמו את החשובות שבשנותיהם למען העם והמדינה הייתה ציפייה שכללי המיסוי לא ישתנו. לא בכדי הם עוגנו בחקיקה של ממש. הרעת כללי המיסוי היא פגיעה לא ראויה ולא מידתית בהם.

ד. כאן וביתר שאת יש ערך וחשיבות לציווי "אל תשליכני לעת זיקנה ככלות כוחי אל תעזבני".

בכבוד רב,
עו"ד ברוך אברהמי
היועץ המשפטי של "צוות"

העתקים:

עו"ד איתי אופיר, היועץ המשפטי, משרד הביטחון - legal@mod.gov.il
עו"ד שגית אפק, היועצת המשפטית, הכנסת - mishpatit@knesset.gov.il
עו"ד יפעת תומר ירושלמי, הפרקליטה הצבאית הראשית, צה"ל - pazar@idf.il

1. הנחיות היועצת המשפטית לכנסת, הנחיה מס' 2/06 - חוק ההסדרים.
2. לדוגמא: בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות בישראל נ' ממשלת ישראל, (27.09.2004)